

Til lovforslag nr. L 174. Tillægsbetænkning afgivet af retsudvalget den 14. maj 1981

Tillægsbetænkning

over

Forslag til lov om ændring af borgerlig straffelov

(Voldtægt, røveri og brandstiftelse)

Udvalget har efter 2. behandling behandlet lovforslaget i to møder og har herunder haft samråd med justitsministeren samt stillet spørgsmål til skriftlig besvarelse. Ministerens svar er optrykt som bilag til betænkningen.

På baggrund af drøftelserne i udvalget ønsker udvalget at udtale følgende:

Med henblik på eventuelle lovgivningsinitiativer ønsker udvalget en generel vurdering og drøftelse af lægmandselementets - nævninges og domsmænds - betydning og indplacering i retsplejen.

Herefter indstiller et *flertal* (socialdemokratiets, socialistisk folkepartis, det radikale venstres, kristeligt folkepartis og Danmarks retsforbunds medlemmer af udvalget) lovforslaget til *vedtagelse* i den affattelse, hvori det foreligger efter 2. behandling.

Et *mindretal inden for flertallet* (socialistisk folkeparti og Danmarks retsforbunds medlemmer af udvalget) udtaler, at det kan indstille lovforslaget til *vedtagelse* i den affattelse, hvori det foreligger efter 2. behandling, idet mindretallet henholder sig til, at justitsministeren har tilkendegivet, at han i næste folketingssamling agter at fremsætte lovforslag, der styrker det læge element i strafferechtsplejen.

Et *mindretal* (venstres og det konservative folkepartis medlemmer af udvalget), der har stillet nedenstående ændringsforslag, indstiller lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling, da det ikke kan godtages, at strafferammerne opdeles for forbrydelser som voldtægt,

røveri og brandstiftelse, således som det er sket ved lovforslaget.

Et *andet mindretal* (fremskridtspartiets medlemmer af udvalget) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med de under nr. 1 og 2 stillede ændringsforslag.

Ændringsforslag

Af et *mindretal* (Bjørn Elmquist (V), Nathalie Lind (V), Annelise Gotfredsen (KF) og Hagen Hagensen (KF)):

Til titlen

1) Titlen affattes således:

»Forslag
til

Lov om ændring af borgerlig straffelov og lov om rettens pleje

(Voldtægt, røveri og brandstiftelse)«

Ny paragraf

2) Før § 2 indsættes som ny paragraf:

»§ 01

I lov om rettens pleje, jfr. lovbekendtgørelse nr. 1 af 2. januar 1980, som ændret ved lov nr. 252 og 253 af 16. juni 1980, foretages følgende ændring:

§ 687, stk. 1, litra b, affattes således:

»b) Sager om overtrædelse af straffelovens §§ 181, stk. 1 og 2, 216, stk. 1, 224, jfr.

216, stk. 1, 225, jfr. 216, stk. 1, 238 og 288, stk. 1.««

Bemærkninger

Mindretallet finder det, indtil der er taget stilling til en eventuel ændring af lægmandselementets deltagelse i strafferetsplejen, det være sig som nævninge eller domsmænd,

afgørende nødvendigt, at sager, der er omfattet af lovforslaget, behandles under medvirken af nævninge.

For så vidt angår de kønsfrihedsforbrydelser, der er omfattet af nærværende lovforslag, som dette foreligger efter 2. behandling, er der derved taget hensyn til, at ofre for disse forbrydelser ikke udsættes for det ubehag og den byrde, det er at skulle afgive forklaring i retten.

Jytte Andersen (S) Jytte Hilden (S) Hans Jørgen Jensen (S) Erik B. Smith (S)

Winnie Møller (S) Otto Mørch (S) Jimmy Stahr (S) fmd. Aase Olesen (RV)

Bjørn Elmquist (V) Nathalie Lind (V) Hagen Hagensen (KF) nfmd.

Annelise Gotfredsen (KF) Poul H. Møller (KrF) Ebba Strange (SF) Lis Starcke (DR)

Knud Lind (FP) Kjærulff-Schmidt (FP)

Partierne CD og VS havde ikke medlemmer i udvalget.

Udvalgets spørgsmål til justitsministeren og dennes svar herpå

Spørgsmål:

»Vil ministeren på baggrund af det under 2. behandling af nærværende lovforslag fremførte iværksætte en generel undersøgelse af nævninges og domsmænds medvirken inden for strafferetsplejen?

I bekræftende fald bedes oplyst, hvornår en sådan undersøgelse vil kunne påregnes afsluttet og fulgt op af eventuelle lovgivningsinitiativer.«

Svar:

Retsplejerådet har i betænkning nr. 825/1977 om retternes kompetence og arbejdsform i straffesager bl. a. overvejet retternes sammensætning ved behandlingen af straffesager, herunder spørgsmålet om lægmænds

medvirken. Rådet foreslår i betænkningen bl. a. en begrænsning i anvendelse af nævningebehandling, ligesom der peges på en nedsættelse af antallet af landsdommere fra tre til to i domsmandsager.

Forslagene i den nævnte betænkning har været genstand for drøftelse på justitsministeriets retsplejeseminar i februar 1979.

Justitsministeriet overvejer bl. a. på baggrund af de ovennævnte forslag for tiden spørgsmålet om retternes sammensætning i straffesager. Et hovedpunkt i disse overvejelser er mulighederne for at styrke det lægeelement i strafferetsplejen. Justitsministeriet sigter mod at fremsætte lovforslag om det nævnte spørgsmål i den kommende folketingssamling.

Til lovforslag nr. L 174. Tilføjelse til tillægsbetænkning afgivet af retsudvalget den 19. maj 1981

Tilføjelse til tillægsbetænkning

over

Forslag til lov om ændring af borgerlig straffelov

(Voldtægt, røveri og brandstiftelse)

Udvalget har, efter at lovforslaget ved 3. behandling blev henvist til fornyet behandling i udvalget, holdt et møde. I forbindelse hermed har justitsministeren i samråd besvaret en række spørgsmål.

Herefter indstiller et *flertal* (socialdemokratiets, socialistisk folkepartis, det radikale venstres, kristeligt folkepartis og Danmarks retsforbunds medlemmer af udvalget) lovforslaget til *vedtagelse* i den affattelse, hvori det foreligger efter 2. behandling.

Et *mindretal* (venstres og det konservative folkepartis medlemmer af udvalget) indstiller lovforslaget til *forkastelse*.

Mindretallet kan ikke medvirke til at gennemføre det af fremskridtspartiets medlemmer af udvalget stillede ændringsforslag, idet man ikke på det foreliggende grundlag mener at kunne gå ind for den foreslåede ændring af retsplejeloven, men mindretallet ønsker at udtale, at der ikke heri ligger en negativ holdning til fastholdelsen og eventuelt udvidelsen af lægmandselementet inden for strafferetsplejen, jfr. det samlede udvalgs udtalelse herom i tillægsbetænkningen over lovforslaget.

Et *andet mindretal* (fremskridtspartiets medlemmer af udvalget) vil redegøre for sin stilling til lovforslaget ved fortsættelsen af 3. behandling, men har stillet to ændringsforslag.

Ændringsforslag

Af et *mindretal* (Kjærulff-Schmidt (FP) og Knud Lind (FP)):

Til titlen

1) Titlen affattes således:

»Forslag

til

Lov om ændring af borgerlig straffelov og lov om rettens pleje

(Voldtægt, røveri og brandstiftelse samt grænsen for behandling af sager, i hvilke nævninge skal medvirke)

Ny paragraf

2) Før § 2 indsættes som ny paragraf:

»§ 01

I lov om rettens pleje, jfr. lovbekendtgørelse nr. 1 af 2. januar 1980 som ændret ved lov nr. 252 og 253 af 16. juni 1980, foretages følgende ændring:

I § 687, *stk. 1, litra a*, ændres »8 år« til: »6 år«.

Bemærkninger

Til nr. 1 og 2

Med ændringsforslagene sikres, at nævninge fortsat medvirker ved behandlingen af vigtigere sager inden for strafferetsplejen. Herved undgås, at den af justitsministeren

foreslåede tilpasning af strafferammerne som bivirkning fører til en underminering af lægmandselementets deltagelse i strafferetsplejen.

Ændringsforslagene skal også ses som en følgeændring i forbindelse med ministerens forslag.

Jytte Andersen (S) Jytte Hilden (S) Hans Jørgen Jensen (S) Erik B. Smith (S)

Winnie Møller (S) Otto Mørch (S) Jimmy Stahr (S) fmd. Bernhard Baunsgaard (RV)

Bjørn Elmquist (V) Nathalie Lind (V) Hagen Hagensen (KF) nfmd.

Annelise Gotfredsen (KF) Poul H. Møller (KrF) Ebba Strange (SF) Lis Starcke (DR)

Knud Lind (FP) Kjærulff-Schmidt (FP)

Partierne CD og VS havde ikke medlemmer i udvalget.